

Бундан ортиқ ютуқ бўлиши мумкинми? | Тазкия дарслари (290-дарс)

19:00 / 13.07.2024 2069

Ризо ҳакида келган оятлар ҳам шу маънони ифода этади ва бир неча йўналишларда бўлади.

Ҳар бир ишда Аллоҳ таолонинг розилигини исташ вожиб.

Аллоҳ таоло марҳамат қилиб айтади:

اللَّهُ مَرْضَاٰتِ أَبْتِغَاءَ نَفْسَهُ يَشْرِي مَنْ أَنَّاسٍ وَمِنْ

بِالْعِبَادِ رَءُوفٌ وَاللَّهُ ۝ ۲۰۷

«Ва одамлар орасида Аллоҳнинг розилигини тилаб, жонини сотадиганлар бор. Ва Аллоҳ бандаларга ўта шафқатлидир» (Бақара

сураси, 207-оят).

Бу ҳақиқий мухлис мўминнинг васфи. Унинг ягона мақсади - Аллоҳ таолонинг розилигини топиш. Бу йўлда у ҳамма нарсани сарфлашга, ҳатто жонини беришга ҳам тайёр. Фақат Аллоҳ таолонинг розилигини топса бўлди. Ушбу сифат эгаларидан бири Суҳайб Румий розияллоҳу анҳу бўлган.

Имом Фахриддин Розий ривоят қиладилар:

«Суҳайб Румий Мадинаи Мунавварага ҳижрат қилиб жўнаганида Қурайш мушрикларидан бир грухи уни қайтармоқчи бўлиб ортидан борди. Шунда у уловидан тушиб, ўқдонидаги ўқларни тизиб қўйиб, камонни қўлига олдида:

«Эй қурайш аҳли, менинг ичингизда энг мерғанлардан бири эканимни яхши биласизлар-а?! Аллоҳга қасамки, ўқдондаги ўқ тугамагунча биттангиз ҳам менга яқинлаша олмайсиз! Сўнgra қиличим билан қўлимда қанчаси қолса, шунчаси билан чопаман. Кейин нимани истасангиз, қиласверасиз», деди.

«Сен бизнинг юртимизга келганингда ҳеч нарсанг йўқ гадо эдинг, ҳозир эса кўплаб мол-дунёга эга бўлдинг», дейишди.

«Молимнинг қаердалигини айтиб берсам, ўз йўлимда кетавераманми?» деди Суҳайб.

«Ҳа», дейишди.

У моли Макканинг қаерида эканини айтиб берди. Мадинага келиб, Расулуллоҳ алайҳиссаломнинг ҳузурларига кирди. Набий алайҳиссолату вассалом уни кўришлари билан:

«Савдо фойда келтирди, эй Суҳайб! Савдо фойда келтирди, эй Суҳайб!» дедилар.

Бир оз туриб Аллоҳ «Ва одамлар орасида Аллоҳнинг розилигини тилаб, жонини сотадиганлари бор», деган ояти каримани нозил қилди».

Мусулмонларнинг аввалги авлодида шу оят васф қилган сифатга эга бўлган инсонлар жуда кўп етишиб чиқди. Шу боисдан улар қисқа муддат ичида дунёниadolатга тўлдирдилар.

Айни пайтда Аллоҳ таоло мунуфиқ кимсаларнинг ҳолидан ҳам хабар беради:

أَنْ أَحَقُّ وَرَسُولُهُ وَآلَّهُ لِيُرْضُو كُمْ لَكُمْ بِاللَّهِ يَحْلِفُونَ

۶۲ مُؤْمِنِينَ كَانُوا إِنْ يُرْضُو

«Сизларни рози қилиш учун сизларга Аллоҳнинг номи ила қасам ичарлар. Ҳолбуки, агар мўмин бўлсалар, рози қилмоқлари учун Аллоҳ ва Унинг Расули ҳақлироқдир» (Тавба сураси, 62-оят).

Мунуфиқларнинг машҳур қабих сифатларидан бири – одамларни рози қилиш учун Аллоҳнинг номи ила қасам ичишларидир.

«Сизларни рози қилиш учун сизларга Аллоҳнинг номи ила қасам ичарлар».

Одатда мунуфиқлар ҳар қандай шароитга тезда мослашиб, нима қилиб бўлса ҳам, вазиятдан қутулиб чиқишига уринадилар. Кишилардаги иймон ва диёнат туйғуларини қўзғатиб, уларни ишонтириб, вазиятдан қутулиш учун Аллоҳнинг номи билан қасам ҳам ичаверадилар. Мақсадлари – одамларни рози қилиш.

«Ҳолбуки, агар мўмин бўлсалар, рози қилмоқлари учун Аллоҳ ва Унинг Расули ҳақлироқдир».

Ҳа, агар улар ҳақиқий мўминлар бўлганларида, ҳар бир ишни Аллоҳнинг ва Пайғамбарнинг розилиги учун қиласар эдилар.

2. Аллоҳ таолонинг Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам ва мўминларни бу дунё ва охиратда рози қилиши.

Бу ҳақда Аллоҳ таоло шундай марҳамат қиласади:

مِنْ تَجْرِي جَنَّتُ لَهُمْ صِدْقُهُمُ الْصَّادِقِينَ يَنْفَعُ يَوْمًا هَذَا اللَّهُ قَالَ

الْفَوْزُ ذَلِكَ عَنْهُ وَرَضُوا عَنْهُمُ اللَّهُ رَضِيَ أَبْدًا فِيهَا حَلِيلِينَ الْأَنْهَرُ تَحْتَهَا

الْعَظِيمُ ١١١

«Аллоҳ: «Бу - ростгўйларга ростгўйликлари манфаат берадиган кун. Уларга осталаридан анҳорлар оқиб турган жаннатлар бор, уларда мангу қолувчиidlар. Аллоҳ улардан рози бўлди. Улар ҳам Аллоҳдан рози бўлдилар. Ана ўша буюк ютуқдир», деди» (Моида сураси, 119-оят).

Оятдаги «ростгўйлар»дан мурод иймени содиклардир. «Кун»дан мурод эса қиёмат кунидир.

«Бу - ростгўйларга ростгўйликлари манфаат берадиган кун».

Аллоҳ таолонинг таъкидлашича, қиёмат кунида иймонлиларга иймонлари манфаат беради. Мазкур манфаат қуийидаги шаклда зоҳир бўлади.

«Уларга осталаридан анҳорлар оқиб турган жаннатлар бор, уларда мангу қолувчиidlар».

Яъни қиёмат куни иймонлиларга дарахтлари остидан анҳорлар оқиб турган жаннатлар бор. Улар мазкур жаннатларда абадий қолурлар.

«Аллоҳ улардан рози бўлди. Улар ҳам Аллоҳдан рози бўлдилар. Ана ўша буюк ютуқдир», деди».

Бундай бўлишида ҳеч шубҳа йўқ.

Чунки Ҳақ субҳанаҳу ва таолонинг Ўзи шундай бўлишини ваъда қилмоқда:

وَالَّذِينَ وَالْأَنْصَارِ الْمُهَاجِرِينَ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَالسَّابِقُونَ

لَهُمْ وَأَعْدَّ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُمْ اللَّهُ رَضِيَ بِإِحْسَانٍ أَتَّبَعُوهُمْ

ذَلِكَ أَبْدَأَ فِيهَا خَلِيلِينَ الْأَنْهَرُ تَحْتَهَا تَجْرِي جَنَّاتٍ

الْعَظِيمُ الْفَوْزُ

«Биринчи пешқадам муҳожирлар ва ансорийлар ва уларга яхшилик билан эргашганлар - Аллоҳ улардан рози бўлди, улар ҳам Аллоҳдан рози бўлдилар. Уларга осталарида анҳорлар оқиб турган жаннатларни, уларни у ерларда абадий - мангу қолувчи қилиб тайёрлаб қўиди. Ана ўша буюк ютуқдир» (Тавба сураси, 100-оят).

Бу ояти каримада васф қилинмиш пешқадам муҳожир ва ансорийлардан кейин иймон келтириб, худди пешқадам мусулмонлар каби ихлосли, ибодатли ва тақводор бўла олган мусулмонларнинг барчасидан:

«Аллоҳ улардан рози бўлди, улар ҳам Аллоҳдан рози бўлдилар».

Банда эришиши мумкин бўлган энг юқори мартаба Аллоҳ таолонинг розилигидир. Зотан, ҳар бир банданинг олий мақсади ҳам шу. Банданинг Аллоҳ таолодан розилиги Унинг қадарига ишониш, қазосидан яхшилик кутиш, неъматлариға шукр қилиш, бало-офатлариға сабр этишдир.

Аллоҳ таоло улардан рози эканидан:

«Уларга осталарида анҳорлар оқиб турган жаннатларни, уларни уерларда абадий - мангу қолувчи қилиб тайёрлаб қўйди».

Улар мазкур жаннатга вақтинчаликка кирмайдилар. Балки уларда абадий қоладилар.

Аллоҳ таоло улардан рози бўлмаганида, уларни бундай икромга сазовор қилмас эди.

«Ана ўша буюк ютуқдир».

Бундан ортиқ ютуқ бўлиши мумкинми?

«Руҳий тарбия» китобининг 2-жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2021 йил 14 апрелдаги 03-07/2439-рақамли хulosаси асосида чоп этилган.